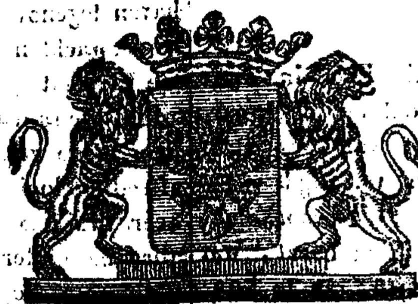
N°. 215. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag 28 December.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

Nadere toelichting van de geweigerde leening der zes en vijftig millioenen.

III.

b. De post der 10 millioen.

Deze post » tot dekking eener schuld van het departement van koloniën aan de schatkist" werd zeer ongunstig door de kamer opgenomen.

Onzes erachtens kunnen die 10 millioen niet als eene schuld van het departement van koloniën aan de schatkist worden aangemerkt.

De minister evenwel erkent ze als zoodanig. In zijne aanspraak (in het committé) geeft hij ophelderingen » omtrent het ontstaan der schuld van 10 millioen bij zijn departement aan de schatkist."

Er was bepaald, zegt Z. Exc. » dat over 1835 tot de helft van 1838 *f* 42,187,000 in 's rijks schatkist zouden worden overgebragt. Daarop nu is 10 millioen over dit tijdperk te kort geschoten, en dit is veroorzaakt:

1°. door een gedeeltelijk misgewas van de koffij in 1838, waardoor *f* 5,600,000 minder aan producten geleverd zijn, dan de berekening daarvan had doen verwachten;

2°. door den lagen prijs der producten in 1838, daar in dit jaar niet alleen goedkooper, maar ook minder is verkocht dan anders zou hebben plaats gehad;

3°. omdat op een excedent van 24 millioen, over 1839, door de handelmaatschappij slechts 14 millioen, bij gebrek van kapitaal, heeft kunnen worden voorgeschoten

» Zoodaar waarom er 10 millioen aan de schatkist zijn schuldig gebleven."

Dat is te zeggen: de Oostindische bezittingen hebben tot de helft van 1838 tien millioen minder opgeleverd dan geraamd was.

Maar is daarom het departement van koloniën 10 millioen aan de schatkist schuldig? Waarlijk, dit heet aan de zaken wonderlijke namen geven! Indien de eene of andere belasting, op onze begrooting van middelen voorkomende, minder opbrengt dan de raming: zal men dan zeggen dat die belasting zoo veel aan de schatkist *schuldig is!* — Dat heet zaken verbloemen, inderdaad! In plaats van te zeggen: » de Oostindische bezittingen hebben in 1838 tien millioen minder opgebragt dan geraamd was, zoodat er over dat jaar een deficit van 10 millioen bestaat," spreekt men van eene schuld van 10 millioen bij het departement van koloniën aan de schatkist.

Geschiedde dit ook om niet te doen inzien hoe onvoorzigtig het is, zoo zeer op de Oostindische uitkeeringen te rekenen, dat men er zijne staatsbegrooting op bouwt?

Indien in 1838 de Oostindische middelen, ten gevolge van misgewas en lagere prijzen, 10 millioen minder leverden dan de raming, kan het in andere jaren immers evenëens geschieden, zoodat de uitkeering uit de Oostindische bezittingen, op onze begrooting van middelen voorkomende, een zeer onzeker middel is; te meer, omdat daarbij is gerekend dat de Oostindische bezittingen zoo veel *zullen* opbrengen, als zij vooreerst met eenige waarschijnlijkheid opbrengen *kunnen*.

Doch er zou nog eene andere reden te noemen zijn, waarom de regering de 10 millioen deficit liever » eene schuld van het departement van koloniën aan de schatkist" noemt.

» Met gemeen overleg van de Staten-Generaal (wij citeren hier de woorden van den minister van koloniën, in zijne uitmuntende redevoering bij de discussiën gehouden) werd » voor 1838 eene staatsbegrooting vastgesteld, » waarbij ongeveer 10 millioen voor buitengewone uitgaven van oorlog werden aangewezen, te vinden buiten bezwaar van de ingezetenen des rijks," — waarmede bedoeld werd: te vinden uit de Oostindische middelen.

» Door omstandigheden, *grootendeels* buiten menschelijke voorzieningen, schoot de Indische kas te kort in de hulp van dezelve verwacht, en de koning voorzag uit eigene middelen in den nood, die daarvan het gevolg was."

Wat men vooreerst door die *eigene middelen* verstaan moet, is tamelijk dubbelzinnig. Volgens hetgeen er bij de discussiën gezegd werd, zouden die eigene middelen niet anders zijn dan de gelden opgenomen voor den spoorweg van Amsterdam naar Arnhem. Wonderlijk niet waar? Bijna ongeloofelijk? Ja; de heer SCHIMMELPENNINCK zeide dan ook, luidens de *Staats-Courant* van 19 december: *de persoonlijke verzekering des ministers* (1) *noodig te hebben gehad, om te kunnen gelooven, dat het onder de 56 millioen begrepen bedrag van 10 millioen voor het achterstallige aan de schatkist* (het deficit der geraamde Oostindische uitkeering) *tot nu toe is gedekt door het in die schatkist storten van de opbrengst van de geldleening voor den spoorweg van Amsterdam naar Arnhem.*

Misschien oordeelde men dat de deelnemers in dien spoorweg het minder aangenaam zouden vinden, dat de door hen gestorte fondsen eene zoodanige destinatie hadden erlangd. Dit zou hun des te minder welgevallig kunnen zijn, omdat het nog geenszins is bewezen, dat de Kamer geleden zal stemmen tot dekking van die 10 millioen.

De Staten-Generaal hadden de 10 millioen voor buitengewone uitgaven van oorlog toegestaan, *uit middelen buiten bezwaar der natie*; uit de, naar zij meenden, *aanwezige* baten der Oostindische bezittingen. Wil men er zich op beroepen, dat de regering niet uitdrukkelijk zeide dat die baten reeds *aanwezig* waren, en dat een deficit der raming haar in gebreke liet, — dan nog had dit deficit moeten worden bekend gemaakt zoodra men het ontdekte, en had de regering andere fondsen moeten *aanvragen*, welke de Staten-Generaal dan hadden kunnen toestemmen, maar ook hadden kunnen *weigeren*.

Wilde de koning liever *uit zijne eigene fondsen* het tekort dekken, dit stond Z. M. vrij. Mits het dan ook ten koste van Z. M. geschiedde. De gelden terug te vragen is eene andere zaak.

» Men klaagt hier" zegt Z. Exc. » over schending der grondwet, terwijl de koning oordeelt de perken, die dezelve aan zijne magt heeft gesteld, niet te hebben overschreden, en uit waarachtige zucht voor het algemeen welzijn in de behoeften van den staat te hebben voorzien."

Goed, indien Z. M. het betaalt. Maar indien de natie het zou moeten betalen, wat beteekent het dan eene grondwet te maken, waarbij men bepaalt dat er geene staatsuitgaven mogen geschieden buiten toestemming der vertegenwoordiging; dat de penningen, voor een departement toegestaan, alleenlijk en bij uitsluiting kunnen worden gebruikt voor uitgaven tot dat departement behoorende, zoodat geene som kan worden overgeschreven van het eene hoofdstuk van algemeen bestuur op een ander, dan met gemeen overleg der Staten-Generaal? Immers, hier onderstelde men een tekort bij een departement, of bij een hoofdstuk van algemeen bestuur, *en men wilde niet, dat dit tekort zou worden gedekt, dan met gemeen overleg der Staten-Generaal.* Men wilde zelfs niet, dat dit deficit zou worden gedekt door een overschot, bij een ander departement aanwezig. Zulks, bepaalde de bezworen grondwet, zou niet mogen geschieden buiten gemeen overleg met de Staten-Generaal. En wat is er nu hier geschied? Nu is er hier een deficit voorloopig bestreden, niet uit een overschot, maar uit gelden, tot een geheel ander doeleinde bestemd en waarvan men thans de vergoeding aan de natie komt vragen.

De minister beschouwt dit als eene zaak van vorm; wij geenszins niet. De leden der Kamer hebben gezworen: » de grondwet te handhaven, er niet van af te wijken, noch te gedoogen dat er van afgeweken worde." Mogen zij nu, al wilden zij de gelden, die uitgegeven zijn zonder hunne toestemming, door de natie laten betalen — *mogen* zij dit doen?

Wat zal het geval wezen, indien de Kamer de vergoeding der 10 millioen weigert? Immers dat degeen, die dezelve voorschoot, het ten zijnen pericule deed; en wie schoot dezelve voor? Niet het departement van koloniën, maar de koning. En wat schoot Z. M. voor? gelden waarvoor Z. M. individuëel aansprakelijk is. De weigering der 10 millioen heeft dus niets gemeen met onze koloniale belangen. En het stelsel van den heer VAN DEN BOSCH kan volkomen worden voortgezet, al wordt die post voortdurend geweigerd.

De heer VAN DEN BOSCH was dus onlogisch toen hij in zijne redevoering zeide: » Van het aannemen der wet is het lot van het ingevoerde koloniale stelsel afhankelijk." — Zelfs als men Z. E. in al zijne berekeningen toegeeft, kan hij niet meer zeggen dan: van het toestemmen van *40 millioen* is het stelsel afhankelijk. Had men *die* aangevraagd, en had de Kamer die geweigerd, dan kon de minister, indien [illegible] de juistheid zijner berekeningen blijft beweren, zeggen: gij [illegible] mijn [illegible] trek ik af; maar thans is dit het geval [illegible] slechts [illegible] werp geweigerd, waarin posten [illegible] gemeen hadden met het stelsel van den minister; [illegible] weigerd [illegible] die posten er op voorkwamen.

(1) Van financiën? of van binnenlandsche zaken?

IV.

e. De waarborgen vervat in art. 4.

»Wat nu art. 4 der aangeboden wet betreft — zegt Z. Exc. in zijne aanspraak in committé — »hetzelve is zoodanig gesteld, dat het alle waarborgen aanbiedt voor eene zoo naauwkeurige mededeeling van den staat der Indische geldmiddelen, als met billijkheid kan worden verlangd. — — Ik-zelf heb de bouwstoffen tot de omschrijving, die in art. 4 voorkomt, aangegeven, en verklaar hiermede, dat dit artikel alles in zich bevat, wat ik, lid dezer kamer zijnde, zou noodig hebben en verlangen, om te kunnen beoordeelen, wat jaarlijks in 's rijks schatkist zal kunnen en behooren te worden gestort."

Doch het is hier niet de vraag: wat de heer VAN DEN BOSCH noodig zou achten, maar wat de Kamer noodig acht. Zonder eenigzins te twijfelen aan de opregtheid van den edelen heer, is het zeer mogelijk dat hij voor zich iets voldoende acht hetwelk anderen, ook voor zich, niet als zoodanig beschouwen. Indien de minister aan de Kamer, opzigtens het betrokken punt, de waarborgen wil geven welke zij verlangt, waarom haar dan ook niet de keus der bewoordingen gelaten? Die keus moge, volgens den minister, verkeerd, ondoelmatig uitvallen, gelijk hij in zijne nadere redevoering bij de discussiën te kennen geeft, — blijft de Kamer, na die bewering toch bij haar verlangen, welnu zoo voldoe men er aan, en indien zij iets ondoelmatigs verlangd heeft, zoo blijke het ter zijner ure; dan heeft de Kamer het zich zelve te wijten, en kan de minister zeggen: gij hebt het zóó gewild.

De 4 millioen voor het amortisatie-syndikaat.

De verdediging derzelve trekt de minister van koloniën zich volstrekt niet aan; zij hebben dan ook niets met zijn departement gemeen, en dit was de voorname reden waarom de overgroote meerderheid der Kamer dezelve van dit wetsontwerp afgescheiden begeerde.

De regering verkoos hieraan niet te voldoen; men vleide zich waarschijnlijk, onder de donkere voorspellingen van den minister en zijne aangekondigde aftreding, de 4 millioen voor het syndikaat alsmede de 10 millioen uit »eigene middelen" door den koning voorgeschoten, te zien doorgaan.

Nu viel echter het geheele wetsontwerp, en daarmede dan ook provisioneel de som welke de minister tot voortzetting van zijn stelsel begeerde.

Aftreding van den minister.

Ten slotte eenige woorden betrekkelijk de aftreding van den minister van koloniën, die verschillend beoordeeld, hoewel in zich zelve algemeen betreurd wordt.

Onbetwistbaar ligt er iets groots in dezelve en wat den man van karakter kenmerkt. In de positie, maar in de valsche helaas, waarin de minister zich bevond, kon hij niets beters doen. De valsche positie maakt de aftreding niet logisch; maar de aftreding redde uit de valsche positie.

Wat eigenlijk ministers zijn, volgens ons verward staatsregt, is moeijelijk te verklaren. Maar de grondwet van 1815 duidt hen dan toch aan als *hoofden van departementen van algemeen bestuur;* als zoodanig kunnen zij zich dus doen gelden.

Nu, had de minister van koloniën zeer goed kunnen weigeren de hand tot het ongelijkslachtig wetsontwerp te leenen. Zoodra de koning, — wij moeten nu hier wel den koning noemen, want ons staatsregt erkent geen onafhankelijk ministerie, — zoodra de koning den minister van koloniën het ongelijkslachtige ontwerp voorstelde, had de minister kunnen aandringen op splitsing van hetzelve, en bij weigering zijne demissie kunnen geven.

Indien de minister van koloniën de overtuiging bezat, dat er ter voortzetting van zijn stelsel 40 millioen benoodigd waren, had hij de aanvraag daarvan bij een afzonderlijk wetsontwerp kunnen verlangen; en bij de verdediging daarvan in de Kamer, had Z. Exc. zeer logisch kunnen zeggen: Met dit ontwerp staat of valt mijn stelsel; met den val van mijn stelsel treed ik af. Ik laat mij tot geen machine verlagen. — Zulk eene taal had Nederland getroost voor het karakterlooze hetwelk andere ministers zoo zonderling [illegible] kenmerkt.

De 10 millioen had de minister afzonderlijk kunnen aanvragen, als dienaar der kroon, er voor zeggende, wat hij er voor meide; doch hun lot overigens aan de Kamer overlatende. Met zijn stelsel hadden zij niets gemeen.

De 4 millioen eindelijk voor het syndicaat, wat gingen die den minister van koloniën aan? waarom liet de minister dien post, alsmede den vorigen, voegen bij eenen post, waarvan hij zijn stelsel afhankelijk achtte?

Waarom stelde hij zich dus in valsche positie?

Waarom belette hij de Kamer hem te geven, wat hij noodig achtte, en wat zij hem welligt had willen geven? waarom belette hij het haar, door haar tegens af te vragen wat zij meende te moeten afslaan?

Indien de minister zich overtuigd gevoelde dat het heil des vaderlands afhing van zijn [illegible] van de 40 millioen, — mogt de minister [illegible] in gevaar brengen, door het te verbinden [illegible] had, en er slechts bijgevoegd [illegible] regering te [illegible]

Het moge mogelijk wezen, karakter te [illegible] gevoelen te handhaven tegenover eenen koning; het moge van de meeste ministers niet te verwachten wezen, — wij gelooven: de heer VAN DEN BOSCH ware er toe in staat geweest.

Het wetsontwerp stelde den minister in eene valsche positie, het maakte hem mede verantwoordelijk voor den val van zijn stelsel, het belette zijne aftreding logisch te zijn. Beklaagd door de strenge redenering, treedt de heer VAN DEN BOSCH met aller achting van het tooneel, — hij had er met aller bewondering van af kunnen treden.

Daarom hopen wij, ook voor den edelen man, dat zijne rol nog niet geëindigd is.

Aan alle vrienden van Orde en Vrijheid!

Gelijk de werkzaamheid vruchten afwerpt, waarop men zich niet verwachtte, zoo vindt de waarheid dagelijks onvoorziene bevestiging; de dwaling doet daarentegen nieuwe zwarigheden ontstaan, en leidt eindelijk in eenen doolhof van verwarring.

Mijne stelling, dat de grondwet door eene geheel nieuwe moet worden vervangen, en eene geheel nieuwe staatshuishouding moet worden ingesteld, konde in alle opzigten eene regelmatige uitkomst opleveren. — Het aankleven van eene tegenovergestelde meening wikkelt ons in onoverkomelijke mooijelijkheden.

Het hoofd van den staat, verklarende dat een nieuw staatsverbond moest worden daargesteld, konde tot het volk zeggen: »Ik heb onder de moeijelijkste omstandigheden de individuëele vrijheid en de veiligheid der eigendommen geëerbiedigd; ik heb u gelaten onder de bescherming der instellingen, welke bestonden, en hare werking, voor zoo verre die mogelijk was, behouden; maar het was onmogelijk in allen deele het staatsverdrag na te leven: de vernietiging der tienjarige begrooting is daarvan reeds een doorslaand bewijs. — Ik heb in den drang der omstandigheden de juiste grenzen der behoefte niet kunnen aanwijzen, en voor zoo verre ik die had gesteld en had willen eerbiedigen, hebben diezelfde omstandigheden mij genoodzaakt, deze grenzen te overschrijden. — Op het verledene kan niet worden teruggekomen, en het krediet van den staat, waaraan aller welzijn zoo naauw is verbonden, vordert, dat in de schulden, welke zijn gemaakt, worde voorzien; de toekomst moet daarentegen door een nieuw verbond, overeenkomstig de denkbeelden van onzen tijd, worden verzekerd. — Aan afgevaardigden, onmiddellijk door u gekozen, zal ik het ontwerp van dat verbond onderwerpen; daarbij zullen niet alleen de bestanddeelen van het nieuwe rijk, maar zal ook de schuldenlast, welke op hetzelve rust, worden aangewezen. — Er zal worden gezorgd, dat voortaan die schulden niet dan na een bijzonder beroep op u kunnen worden vermeerderd, en dat onder den waarborg eener wezenlijke volksvertegenwoordiging en eene billijke verantwoordelijkheid aller regten ongeschonden zullen worden bewaard."

Dat alles zoude eenvoudig zijn geweest, en niet alleen eene redelijke uitkomst hebben opgeleverd, maar honderd duizend stemgeregtigden zouden die koninklijke boodschap met dankbaarheid hebben ontvangen, en, onder gejuich en handgeklap, de klagten van dat tweehonderdste deel hunner, dat vijf en twintig jaren de verkiezing heeft gemonopoliseerd, hebben versmoord.

De Nederlander, de spreuk zijner vaderen getrouw: *Belgica libertas auro pretiosior omni*, zoude zonder aarzelen in de schulden, die bestonden, hebben voorzien; hij zoude hebben gezegend het eervol einde, hetwelk de vorst in zijne wijsheid aan zoo moeijelijke omstandigheden had weten te geven; en uit liefde en dankbaarheid zoude hij eerbiedig hebben berust in al wat eenigen troost aan den eerzamen ouderdom van den beminden vorst konde geven.

Hoe is het daarentegen nu?

Men miskent de waarheid, men zegt: het rijk der Nederlanden is niet ontbonden; alles is op den ouden voet gebleven; alleen met dat onderscheid, dat vijf en vijftig hebben gedaan, wat bevorens 110 deden.

Vreemd is de wijze, waarop men die stelling verdedigt; men zegt: de Noord-Nederlanders zijn niet de oorzaak der overmagt, welke de werking van de geheele grondwet heeft belet; zij moeten er dus niet door lijden; het is waarlijk, alsof al ons heil, al onze toevlugt in die droevige grondwet ware gelegen, waarvan men tot in het late nageslacht de betreurenswaardige uitkomsten zal ondervinden.

Ik zwijg van het onregtskundige der redenering, dat onschuldigen de gevolgen eener *force majeure* niet moeten dragen; het is eene tastbare tegenstrijdigheid, eene ontkentenis van het bestaan eener overmagt, welke men uit eenen adem aanneemt.

Maar, hetgeen ik aangeteekend wil hebben, is, dat wanneer men die ongeschonden handhaving der grondwet wil vasthouden, men ook de gevolgen er van moet ondergaan.

En welke zijn die? Millioenen vraagt men; waarvoor? Om eene schuld te dekken, welke men buiten de Staten-Generaal om heeft gemaakt.

Nog meer millioenen zal men vragen, om het bankroet van het amortisatie-syndicaat te dekken; al weder millioenen, buiten toestemming der Staten-Generaal uitgegeven.

Of zoude men soms beweren, dat het syndicaat van schuldvernietiging was ingesteld, om schulden buiten toestemming der Staten-Generaal te maken? Dit is waarlijk te ongerijmd.

Ik voor mij geloof niet, dat het bij 56 en 80 millioenen ophoudt; maar tot mijn betoog heb ik niet meer noodig.

Welnu, wat zullen die Staten-Generaal, die het ongeschonden bestaan en de onschendbare voortduring der grondwet vasthouden, doen?

Toestemmen in leening op leening voor niet ingestemde schulden? Dat is wegwerpen; dat is, eenen vrijpas geven, om voor het vervolg hetzelfde te doen; dat is, de beoordeeling der begrootingen tot een spel maken, de medewerking der natie tot het instemmen der uitgaven en lasten vernietigen; dat is, behoudens eens ieders gemoedelijke beschouwing, naar mijn inzien, hunnen eed breken. — Dat alles is heden waar en zal het morgen niet minder zijn.

Weigeren, om de schuld van 56 millioenen nu gevraagd, en der 80 millioenen nog te vragen, te erkennen? Dat is bankroet spelen en het krediet van den staat dooden.

Dit is de bedoeling der Staten-Generaal niet, zij willen, door eene tijdelijke weigering van fondsen, den koning eene grondwet afdwingen in hunnen zin, dat is, in den zin van het bestaande monopolie van verkiezing.

Wordt dit doel bereikt, dan is alles verloren. — Wij verkrijgen dan eene grondwet, even gehaat bij den koning als bij het volk; — eene grondwet, welke 's lands regering in de kamers zoude overbrengen.

Blijkbaar is het, dat de Staten-Generaal thans de verantwoordelijkheid der ministers willen; maar niet de ontbinding der kamer, niet de onmiddellijke verkiezing.

Het een is intusschen ondenkbaar zonder het ander; die de verantwoordelijkheid wil, die moet de ontbinding der kamer willen; en die de ontbinding der kamer verlangt, wil een beroep op het volk.

Dat alles is middagklaar, want ook de kamer kan dwalen, kan *vis-à-vis* de ministers in het ongelijk zijn en tevens tegen den wil van de kroon en tegen den wil der natie handelen.

De kamer moet niet veroordeelen zonder hooger beroep op het volk; en dat beroep is nietig, wanneer het slechts ter beoordeeling komt van vijf honderd kiezers.

En toch, de Staten-Generaal mogen hunnen oorsprong niet verzaken noch zich zelven verloochenen; zij doen het dan ook niet, en, zoo zij het deden, de staten der provinciën zouden wel zorgen, dat de dubbele kamer er haar zegel niet aan hechtte.

Ja, al ware het mogelijk, dat de 55 en de 500 zich zelven verzaakten en, met den sleutel der schatkist in de hand, verantwoordelijkheid en onmiddellijke verkiezing wisten te verkrijgen, dan zoude het nog een blijvend onheil zijn, dat deze nieuwe instellingen niet van den troon waren afgedaald.

De slotsom van dit alles is, dat de Staten-Generaal geheel ongeschikt zijn, om ons uit den nood te redden.

Zij kunnen de schulden niet goedstemmen, zonder de grondwet te schenden, welke zij willen verdedigen; zij kunnen dezelve niet blijven afstemmen, zonder den staat tot bankroet te brengen; zij kunnen geene grondwet maken, welke niet gelijkelijk aan den koning en aan het volk zal mishagen.

En wat nog bedroevender is dan dit alles, — de kroon zal ook niet geheel ongeschonden uit het strijdperk treden, waarin eene valsche stelling haar wikkelt.

Ook de kroon had, in het nog vastgehouden stelsel, voor het ongeschonden behoud der grondwet moeten waken; bij het doordrijven van leeningen, of krediet-wetten, of welken naam men er ook aan wil geven, voor in dat stelsel onwettig gemaakte schulden, wordt die onwettigheid niet weggenomen, maar blijft de kroon belast met den blaam van ongrondwettig te hebben gehandeld; bij het afstemmen van leeningen tot dekking wordt die handeling nog door een volslagen bankroet verbitterd.

Ziedaar de uitkomsten der stelling: »*de grondwet is niet vervallen; alle instellingen zijn door geene overmagt vernietigd.*

Mijne bestrijders noemen de tegenovergestelde leer een gevaarlijk antecedent van ver uitziende gevolgen, aantastende de heiligheid der constitutiën.

Zij schijnen de rollen te verwisselen. Ik heb weinig acht geslagen op de benamingen, welke men mij heeft gegeven, maar ik weet toch wel, dat men mij op zijn minst als eene overdreven liberaal wil beschouwd hebben: wel nu, *die liberaal* vreest, dat door de valsche stelling, welke men aanneemt, de kroon worde gecompromitteerd, en *hij* vreest niet om aan het regerend huis het voorregt toe te kennen eene nieuwe grondwet aan het volk voor te stellen.

Mild zal dit ontwerp van wet zijn, indien het aan de beoordeeling van afgevaardigden des volks moet worden onderworpen, omdat het anders de liefde des volks jegens het regerend huis zoude vervreemden; de wonden niet zoude bedekken, welke onder en door onze bedroevende instellingen zijn toegebragt, en eindelijk door de afgevaardigden der stemgeregtigden zoude worden verworpen.

Sterk zal die nieuwe grondwet zijn, omdat zij, van den troon afkomstig, door de vrije toestemming des volks zal zijn bevestigd.

En wat nu de heiligheid der constitutiën betreft, die zal bij het instorten van een geheel rijk beter worden bevestigd door een beroep van den vorst op het volk, dan bij het volgen van eene wet, welke, naar aller erkentenis, niet voor het geval, waarin wij verkeeren, is geschreven.

Van de werking der Staten-Generaal en de botsing of de overeenstemming tusschen hen en de kroon verwachte men niets dan eene beurtelingsche doch altijd toenemende vermindering van het aanzien van beide.

Wat thans gebeurt leert het reeds; wat verder gebeuren moet, zal het nader bevestigen. — Noch de kroon, noch de vijf en vijftig kunnen zich thans met eer uit de omstandigheden redden. Beiden konden het, door te erkennen: uit de puinhoopen van het rijk der Nederlanden is een nieuw rijk geboren, hetwelk de lasten der omstandigheden moet dragen, waaruit het is ontstaan en door een geheel nieuw verbond tusschen volk en vorst moet worden bevestigd.

En een eervol einde eischt het waar belang van vaderland en koning.

Ik ben van deze waarheden zoo doordrongen, dat ik het een' heiligen pligt acht, dezelve openbaar te maken, en aan alle vrienden van orde en vrijheid in ernstige overweging te geven. — Het oogenblik is gewigtig, een stap verder op het dwaalspoor kan ten verderve leiden.

's Gravenhage, 22 December 1839.

DIRK DONKER CURTIUS.

EGYPTE.

Alexandrië, *27 nov.* De stilstand in de politiek heeft nog niet opgehouden; er heerscht eene doffe rust, terwijl het vuur onder de asch gloort. Daar de Fransche stoomboot eerst gisteren aangekomen is en heden weder vertrekt, heb ik niet kunnen vernemen of zij iets van belang voor den pacha medebragt; zulks schijnt echter het geval niet te zijn. (*Allg. Zeit.*)

— Men zegt dat de onderkoning last gegeven heeft om winter-kwartieren voor de Ottomannische vloot en hare manschap in gereedheid te brengen. Dit zou geene spoedige beslechting aanduiden. (*A. Z.*)

TURKIJE.

Konstantinopel, *4 dec.* In de stad heerst groote rust, en men verneemt niets van *Ibrahim*-pacha noch van *Mehemed-Ali*. Des te opmerkelijker is het, dat er, geheel onverwacht, eene afdeeling van het Engelsche smaldeel, zes schepen van hoog boord, voor de Dardanellen verschenen is, en zich daar geschaard heeft als wilde zij het jaargetijde trotsen en gedurende den winter de genomene positie bewaren. (*A. Z.*

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, *17 dec.* Onze dagbladen deelen berigten mede omtrent eene militaire expeditie die de regering tegen den Chan van Chiwa onderneemt. De luitenant-generaal *Perewsky* heeft het bevel over dezelve bekomen; haar doel is de krenkingen en gewelddadigheden te keeren, waaraan onze karavanen en kooplieden aldaar blootgesteld zijn, voorts de Russische gevangenen te bevrijden, welke de Chan als slaven ophoudt, en eindelijk waarborgen te erlangen voor het leven en de bezittingen der Russische onderdanen aan de grenzen van Chiwa. (*Pr. St. Z.*)

ITALIE.

Rome, *13 dec.* Sedert de aankomst van den hert g van *Bordeaux* wendde zijn klein hof alle pogingen aan om opmerkzaamheid te trekken, en men stelde alles te werk om zijn gezelschap te vermeerderen, doch met weinig gevolg. Twee of drie Russen en Pruissen en eenige Engelschen, die persoonlijk bevriend zijn met de hertogin *de Gontaut*, zijn de eenige aanwinsten welke het erlangde. De Romeinsche adel en de voorname vreemde reizigers houden zich verwijderd; afgeschrikt door de verveling eener strenge etikette; terwijl, om andere redenen, het diplomatisch ligchaam, met uitzondering van den Napelschen gezant en de pauselijke autoriteiten, kardinalen en prelaten, alle uitnoodigingen in het paleis Conti afwijzen. — De jonge prins heeft een bevallig voorkomen, fijne manieren, takt en gevoel in zijn onderhoud. Iederen zondag houdt hij cercle. (*P. A. Z.*)

— *Rome*, *14 dec.* Naar men verneemt zal de hertog van *Bordeaux* binnen kort eene reis naar Napels maken en er eene week vertoeven, waarna hij hier terugkeeren zou. (*Alg. Zeit.*)

OOSTENRIJK.

Praag, *17 dec.* Men zegt dat de prinsen der jongere linie (*Rochefort*) van het huis *Rohan*, welke sedert de eerste revolutie hier gevestigd zijn, en op welke bij den dood van den prins *Victor de Rohan-Guémenée* en deszelfs vrouw de goederen van den dan uitgestorven oudsten tak overgaan, weder naar Frankrijk terugkeeren. De leden dezer regtstreeks van de oude vorsten van Bretagne afstammende familie behoorden, voor de revolutie, tot de zoogenaamde *princes étrangers*, en bezaten, behalve vele andere groote voorregten, den eersten rang na de prinsen van den bloede. Gedurende de restauratie was de familie *Rohan* op zeer goeden voet met de *Bourbons*, en sinds 1830 vermeed zij alle aanraking met de dynastie van *Orleans*; thans echter moet er eene toenadering hebben plaats gegrepen. Hun vertrek zou voor onze stad een groot verlies zijn, daar de prinsen een zeer mild gebruik maakten van hun aanzienlijk vermogen. (*L. A. Z.*)

— Naar men verneemt is de aanleg eener ijzerbaan van Weenen over Grätz naar Triëst besloten. (*K v. u. f. D.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 23 *dec.* De koning heeft heden de zitting der kamers met de volgende aanspraak geopend:

„*Mijnheeren de Pairs*, *Mijnheeren de Gedeputeerden!*

Sedert het einde uwer laatste zitting is de rust binnen 's lands, die uw trouwe bijstand heeft helpen bevestigen, niet meer gestoord geworden.

Ik heb door eenen getuige, die mij hoogst dierbaar is, nieuwe bewijzen van het vertrouwen en de genegenheid der Franschen ontvangen. De oudste mijner zonen heeft, bij het dit jaar bezoeken van een aanzienlijk gedeelte des rijks, overal op zijnen weg, de ontwikkeling van den arbeid, den voortgang der nijverheid, den eerbied voor de instellingen en de gehoorzaamheid aan de wetten gevonden. Mijn hart, dat levendig getroffen is, heeft in de nationale verknochtheid, die mijnen zoon omringd heeft, eene verpligting te meer voor zijne broeders en voor hem zelven gezien, om zich altijd en overal aan de dienst van het vaderland en de eer van Frankrijk toe te wijden.

Mijne betrekkingen met de vreemde mogendheden hebben hetzelfde vredelievend en welwillend aanzien behouden, dat het algemeen belang van Europa gebiedt. Onze vlag heeft, met medewerking van die van Groot-Britanje, en getrouw aan den geest van die eendragt, welke altijd zoo voordeelig voor de belangen van beide landen is, over de onafhankelijkheid en onmiddellijke veiligheid van het Ottomanische keizerrijk gewaakt. Onze staatkunde brengt steeds mede, om het behoud en de onschendbaarheid van dat rijk te verzekeren, welks bestaan zoo hoog noodig is voor het handhaven van den algemeenen vrede. Onze pogingen zijn ten minste geslaagd in het doen staken van den loop der vijandelijkheden in het Oosten, dien wij hadden willen voorkomen; en, welke de verwikkelingen mogen wezen, die uit het verschil van belangen ontspruiten, voede ik de hoop, dat de overeenstemming tusschen de groote mogendheden weldra tot eene billijke en vreedzame oplossing zal leiden.

In den toestand van Spanje is eene groote verandering bewerkt, en zoo het mij al leed doet u nog niet te kunnen melden dat de burgerkrijg, die zoo lang dat rijk heeft verwoest, geheel uitgedoofd is, heeft echter die oorlog dat gewigt verloren, hetwelk ongerustheid kon verwekken over de bestendigheid van den constitutionelen troon der koningin *Isabella II.* Het meerendeel der noordelijke provincien is bevredigd en alles doet hopen dat de oostelijke het ook weldra zullen zijn. Die belangrijke uitkomst is het werk der verstandige politiek van de regering der koningin-regentes en van de standvastige dappetheid van het Spaansche leger, ondersteund door de hulp, die haar mijn bestuur en dat van hare Britannische majesteit verleend heeft, voor de trouwe uitvoering der tractaten van 1834.

In Amerika vervult de Mexicaansche regering de verbindtenissen van het tractaat, door mij met dat gemeenebest gesloten. Het sluiten der havens van de Argentijnsche republiek houdt nog een onzer eskaders bezig. Er is eene nieuwe scheepsmagt naar dat verwijderde punt gezonden, om de genoegdoening, die zij ons verschuldigd is, te verhaasten.

In Afrika moeten nieuwe vijandelijkheden beslissend worden te keer gegaan. Onze dappere soldaten en onze landbouwers, aan wie mijn zoon door zijne tegenwoordigheid een blijk mijner bezorgdheid was komen geven, zijn verraderlijk aangetast. De vorderingen onzer etablissementen in de provincie Algiers en in die van Constantine, zijn de ware reden tot een dolzinnigen aanval. Deze aanval behoort gestraft te worden, en tevens onmogelijk gemaakt dat die worde hernieuwd, opdat niets de ontwikkeling van welvaart hindere, die de Fransche heerschappij aan een land waarborgt, dat het niet meer verlaten zal. Reeds zijn nieuwe troepen naar Afrika vervoerd, en er worden maatregelen van allerlei aard voorbereid, om den duur van den oorlog te verkorten, door dien met kracht door te zetten, en om de inwoners van Algerie en de inlandsche volkstammen die trouw aan Frankrijk zijn, overal eene weldadige bescherming te doen vinden. De uitgaven, terstond tot dit oogmerk verordend, zullen ter regeling aan de stemming der kamers worden voorgelegd, en ik vertrouw dat zij door u goedgekeurd zullen worden, zoo als gij dit altijd doet, wanneer het zake is van de eer onzer wapenen en van de voortdurende belangen van Frankrijk.

De toestand onzer financiën veroorlooft het dekken van deze nieuwe lasten. Het vraagpunt over de suiker, dat de kamers in hare vorige zitting onbeslist hebben gelaten, heeft in hare afwezigheid eene provisionele beslissing moeten ondergaan. Er zal u hieromtrent een ontwerp van wet worden voorgedragen, ten einde het publiek belang met de bijzondere belangen te vereenigen.

Er zullen u maatregelen voorgesteld worden tot verbetering van het lot der onderofficieren en soldaten.

Gij zult u moeten bezig houden met bepalingen betrekkelijk de regeling van den staatsraad, het letterkundig eigendom en het openbaar onderwijs.

Andere voordragten zullen strekken tot het invoeren van een stelsel omtrent de burgerlijke pensioenen, het aanleggen van groote linien van ijzeren spoorwegen, het volmaken van onze middelen van scheepvaart, het beheer der gevangenissen en het oprigten van een stelsel van verbeterhuizen.

In uwe verschillende werkzaamheden zal uwe verlichte vaderlandsliefde altijd zoeken naar hetgeen kan toebrengen tot den bloei van 's lands welvaart en tot bevestiging van het behoudend beginsel onzer instellingen. Die te handhaven binnen de bepaalde grenzen is de pligt mijner regering. Het geluk van dien pligt te hebben vervuld zal de zoetste belooning voor mijnen ijver zijn.

Reeds zijn bijna tien jaren verloopen sedert de groote gebeurtenis die mij op den troon geroepen heeft, en sedert gij mij voor de eerstemaal omringd hebt met die medewerking, met die ondersteuning, welke ik wederom van u kom vragen. Het is met u, het is te midden van u, dat ik Frankrijk gaarne geluk wensch met den gelukkigen voortgang op dien weg van beschaving en wettige vrijheid; welke eenige onrustige en onverzadelijke doldriftigen nog trachten te hinderen. Met Godes bijstand en met uwe getrouwe medehulp zullen hunne pogingen onmagtig blijven, en die laatste sporen van verledene wanorde zullen voor het verstand van het publiek en voor den wil der natie verdwijnen."

Parijs, 24 *dec.* De opposanten nemen allezins genoegen met de verklaring des konings, dat Algerie, in elk geval, voor Frankrijk zal behouden worden. Zij beklagen zich daar en tegen, dat van de belangen van *Mehemed* geen woord is gerept, en duchten, dat het bewind van Frankrijk, in dat opzigt, te veel aan Engeland zal toegeven. Zij verklaren zich echter stellig tegen het beginsel van geene hervormingen te willen invoeren, en begrijpen, dat de koning, te dien aanzien, verpligt is te doen, hetwelk de meerderheid der natie van hem verlangt.

— Het bewind heeft eenige bijzonderheden medegedeeld, nopens de jongste gevechten in Algiers, waaromtrent echter nog geen omstandige berigten zijn ingekomen. Het blijkt daaruit, dat die gevechten zijn geleverd, nog voor de aankomst der versterkings-troepen. Het eerste heeft plaats gehad den 14den, als wanneer eene colonne van 4 bataljons, met 400 man ruiterij en 4 stukken geschut, van Mered, voorbij Bouffarik, naar Bildah in aantogt was. In de vlakte gekomen, bespeurde men den vijand, en zoodra dezelve onder bereik was, deed de fransche ruiterij den aanval, waarbij het Arabische voetvolk dadelijk in wanorde werd gebragt, en in verwarring op de vlugt gejaagd. De vijand heeft een aantal dooden op de plaats laten liggen. Vele Arabieren, welke van de Zouaves tot den Emir waren overgeloopen, smeekten om genade, doch zijn zonder barmhartigheid afgemaakt.

Den 15den is de vijand nogmaals in de nabijheid van het kamp van Bildah verstrooid, en moet hij nog meer volks hebben verloren. Na dien tijd hebben zich de regelmatige troepen van den Emir niet weder durven vertoonen, en heeft hij zich bepaald, met de vlakte door de stroopers te laten doorkruissen.

— Heden is de kamer der afgevaardigden vergaderd geweest, ten einde zich bezig te houden met de verkiezing van eenen voorzitter. Bij het vertrek van den post was de uitslag nog niet bekend. De heer *Sauzet* schijnt te zullen benoemd worden.

BELGIE.

Brussel, 24 *dec.* Het begin der discussiën van de kamer der vertegenwoordigers, welke heden geopend zijn, werd een oogenblik afgebroken door de belangstelling, waarmede de troonrede, gisteren door Z. M. *Louis Philippe* uitgesproken, door ieder der leden gelezen werd.

Uit particuliere brieven verneemt men, dat bij deze pleglighheid de openbare rust in Parijs niet het minst is gestoord geworden, dat de koning met de ondubbelzinnigste toejuichingen is begroet geworden. De weinige woorden, in de troonrede ingelascht, betreffende de ijzeren spoorwegen, werden vooral in eene gunstige stemming aangehoord, en ook schijnt juist deze zinsnede onze vertegenwoordigers de meeste belangstelling te hebben ingeboezemd. Onze brieven melden verder, dat bij de zinsnede betreffende de veerkracht, door het gouvernement in Afrika te ontwikkelen, de koninklijke spreker door een uitbarsting van bravo's is in de rede gevallen.

— Vrij algemeen wordt verzekerd, dat er pogingen worden aangewend, ten einde, zoo er een nieuw tractaat van koophandel tusschen Frankrijk en de Nederlanden mogt kunnen worden tot stand gebragt, België daaraan deel neme.

Antwerpen, 24 *dec.* Op gisteren heeft, ter vereenigde zitting van de Nederlandsche en Belgische commissarissen, voortdurend waakzaam ter uitvoerlegging van dat gedeelte van het bekende Londensche vredesverdrag, hetwelk meer bijzonder de Scheldevaart betreft, de uitwisseling plaats gehad van de door de wederzijdsche gouvernementen geratificeerde overeenkomsten, regelende: *a* de waarborgen voor de goede en geregelde betaling van den aan Nederland verschuldigden tol; *b* eenige voorloopige bepalingen voor het loodsen van schepen uit zee naar België en van België naar zee; en *c* voorschriften, volgens welke het vereenigde toezigt op de bebakening en betonning op de Schelde en hare mondingen zal worden uitgeoefend, ten gevolge van welk een en ander een voorloopige staat van zaken, tot onderling genoegen, is daargesteld, in afwachting, dat het algemeene reglement zal zijn ontworpen, waarin, onder anderen, de regeling van de vaart op de Maas en der binnenwateren, zoo mede de gezondheids diensten de strandvonderij een onderwerp van wederkeerige overeenkomst zullen uitmaken, en waarmede heeren commissarissen zich onafgebroken onledig houden.

(*Zie verder het vervolg*)

Vervolg van de

ARNHEMSCHE COURANT,

Van Zaturdag 28 December 1839.

NEDERLANDEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL. (*s. s.*)

Zitting van 23 december.

In ons vorig nommer konden wij slechts een zeer beknopt verslag dezer zitting geven. Wij deelen thans de gehouden discussie eenigzins uitgebreider mede.

De gevoelens liepen uitéén, doch in een voornaam punt stemde men met elkander in, dat de uitgaven des rijks te hoog waren opgevoerd; dat zij dringend vermindering vorderden; dat het den leden smartte, dat aan den sints jaren door de Kamer geuiten wensch tot vermindering der staatsuitgaven niet was voldaan, en dat er thans niets anders overbleef, dan de begrooting te verwerpen. Men zag zich te eerder daartoe gedrongen, nu de voordragt der leeningswet was verworpen, en als het ware het verband verbroken, hetwelk er tusschen de ontvangsten en uitgaven voor den jare 1840 bestond. Daarbij voegde men, dat vooral het 10de hoofdstuk, het departement van oorlog, voor groote bezuiniging vatbaar was, en dat de 2 millioen, die van de begrooting voorloopig waren afgetrokken, niet voldoende waren, terwijl de regering ook niet had aangewezen op welke hoofdartikelen deze vermindering zou plaats vinden, zoo dat het onmogelijk was te beoordeelen, of dezelve werkelijk geschieden kon.

Al de leden verklaarden zich bereid om de regering tijdelijke hulpmiddelen te verleenen, ten einde er in het eerste halfjaar van 1840 nadere wettelijke bepalingen omtrent de dienst van dat jaar konden worden vastgesteld.

De heer *Schimmelpenninck* gaf zijn leedwezen te kennen, dat de minister van financiën, laatstleden vrijdag, gezinspeeld heeft op de bekende leer: *point de redressement de griefs*, *point de subsides*. Hij laadt die zinspeling op de verantwoordelijkheid des ministers, die ze bijbragt. Dezelve stak toch zonderling af bij de kalme en bedaarde houding, welke de Kamer bij de discussie over de leeningswet heeft in acht genomen. Gedurende het onderzoek der begrootingswetten hadden vele leden inlichtingen gevraagd omtrent de staatscommissie voor de financiën, welke in mei jl. was zamengesteld, waartoe drie leden der Kamer behooren, en waarvan ook hij een deel uitmaakt. Hij acht zich verpligt te dien aanzien op te merken, dat aan deze staatscommissie geenszins de geheele herziening van ons financiewezen is opgedragen; dat zij slechts is een tijdelijke, adviserende raad; dat van haar geene middelen tot geheel herstel kunnen uitgaan; dat haar zelfs de begrooting niet is onderworpen, welke thans een onderwerp der beraadslagingen uitmaakt. Nog doet hij eene zonderlinge zaak opmerken, waardig om in de parlementaire geschiedrollen te worden opgenomen. Tegen de 40 millioen is op zich zelve niets aangemerkt. Men had alleen zwarigheid gemaakt, de Oostindische schuld te vermeerderen, en men had gewenscht, dat het contract, hetwelk met de handelmaatschappij was gesloten, werd overgelegd. Men beschouwde de 10 millioen als eene misleiding der Kamer en men verwierp de 4 millioen, omdat ze niet op de begrooting waren geplaatst en men het niet wenschelijk oordeelde, dat daarvoor eene geldleening wierd uitgeschreven. Gebrek aan orde en regelmatigheid deed de wet vallen. De minister, dien men alle vertrouwen schenkt, de grootste achting en liefde toedraagt, trekt het zich aan. Hij vermeent te moeten aftreden. Hij ontvangt zijn ontslag. En de minister, tegen wiens aanvragen zich de bedenkingen vereenigden, waarom de voordragt werd afgestemd, treedt heden weder op, om de begrootingswetten te verdedigen. De spreker doet ook zien, dat de ministers in de uitlegging van art. 4 der verworpene leeningswet hemelsbreed van elkander in gevoelen verschillen. Hij betoogt, dat het leger op eene veel kleinere schaal kan worden ingerigt en verlangt dat van de schutterijen eene geduchte reserve georganiseerd, en de landmagt krachtdadig verminderd worde. Hij kan het niet goedkeuren, dat er voor nutteloos soldatenspelen millioenen schats verspild worden. Hij toont ten slotte aan, hoe de kamer negen jaren lang een voorbeeldeloos vertrouwen in de regering gesteld heeft. Als getrouw onderdaan des konings, als een getrouw vertegenwoordiger van het brave Nederlandsche volk, stemt hij tegen het budget.

De heer *Luyben* verlangt de herziening dar grondwet en meent, dat, zoo lang deze geen plaats gevonden heeft, er aan geene vaststelling der begrooting valt te denken.

De heer *van Dam van Isselt* zeide hoofdzakelijk: »Ik heb niet het woord gevraagd om in berekeningen te treden, om cijfers bij te brengen; ik behoef niet aan te toonen, dat onze uitgaven te hoog zijn opgevoord; dat, ten gevolge van de verwerping der leeningswet, de begrootingswet der middelen als van zelve vervalt; dat alzoo het verband tusschen de beide aanhangige ontwerpen is verbroken: — neen, Ed. Mog. Heeren, die cijfer zijn wereldkundig, die gevolgtrekkingen zijn zonneklaar. Maar ik neme deze wettige gelegenheid te baat, om mijne wenschen en bezwaren aan de regering kenbaar te maken. In een constitutioneel land bestaat slechts een middel voor de vertegenwoordigers des volks om de regering eenen anderen weg te doen bewandelen; het is de weigering der subsidiën.

»Meermalen, helaas dikwerf te laat, hebben de Staten-Generaal daartoe hunne toevlugt genomen. Sinds jaren hebben wij met regt beweerd, dat in de financiën van den staat vereenvoudiging, bezuiniging, orde en regelmaat behoorden te worden ingevoerd. Zoo ooit, is het thans zake van onze bevoegdheid gebruik te maken.

»Wij allen hebben het vrijdag jl. van Z. Exc. den minister van financiën gehoord, dat men de verautwoordelijkheid van hetgeen er gebeurd is, en thans staat te gebeuren op ons wil werpen.

»Z. Exc. heeft ons op deze wijze gewaarschuwd aan de onregtmatige eischen der regering niet toe te geven. Die woorden des ministers hebben diepen indruk in deze vergadering gemaakt. De wijze waarop de regering onze aanmerkingen op de leeningswet heeft beantwoord, geeft u de maat om te beoordeelen in welken toestand wij ons op dit oogenblik bevinden. Openlijk hebben wij het verklaard, dat wij verpligt waren het goede der voordragt te verwerpen om het kwade dat in de wet vervat was. Men heeft ons beantwoord met de niet zeer vleijende toespraak over de begrippen en handelingen, die de dagen van oproer en geweld zijn voorafgegaan. De leeningswet is afgestemd. Z. Exc. de minister van koloniën heeft getoond dat hij zijnen pligt besefte; hij heeft doen zien, dat hij gevoelt hetgeen in eenen constitutioneelen staat van hem gevorderd werd. Hij vroeg om zijn ontslag. Hij is daardoor nog een trap hooger gestegen in onze aller achting en liefde. De regering heeft aan ons verlangen niet voldaan. De voordragt is niet gesplitst. Zij heeft de ontwerpen der begrootingswetten, die daarmede in verband stonden, niet ingetrokken.

»Heden morgen ontvangen wij eene nieuwe voordragt, waarin, als ten spot dezer vergadering, juist de voorziening in die onderwerpen voorgesteld wordt, welke het meest hebben medegewerkt tot verwerping der leeningswet.

»Gaat de regering alzoo voort, dan, ja dan, ga ik de toekomst van mijn dierbaar vaderland met donker gevoel te gemoet. Aan de Staten-Generaal wordt geweigerd datgene te geven, hetwelk zij in het welbegrepen belang des lands verlangen. Bij volharding der regering, zie ik er uit verwarring, spanning en ramp voor mijn vaderland in 't verschiet. Buiten deze vergadering heeft men mij de vraag gedaan, waarom ik mijne meening niet opoffer, waarom ik niet aan de wenschen der regering toegeef. Antwoord op die vraag heeft de afgevaardigde uit Utrecht ll. vrijdag gegeven in zijne redevoering, welke zoo veel indruk bij de natie gemaakt, zooveel weerklank allerwege heeft gevonden. »Ik kan niet, omdat ik niet mag, zeide hij." Treffende woorden voor ons, maar ook voor de regering. Dat zij niet verloren mogen gaan en tot het hoofd van den staat mogen doordringen! Herinnerende den eed van huldiging, dien wij hebben afgelegd, indachtig aan de trouw dien wij den koning hebben gezworen, verklaar ik, dat wij de begrooting niet kunnen aannemen, omdat wij niet mogen, omdat eed en pligt het ons verbieden.

»Nog weinige dagen en dit jaar is voorbij; een jaar, dat zich in den beginne door vrede opluisterde, zal aan deszelfs einde worden gekenmerkt door inwendige onrust in Nederland, door verdeeldheid tusschen de staatsmagten. Zouden zoo vele bewijzen van trouw, van moed, van zelf-opoffering, van opregte verkleefdheid voor het huis dat ons regeert, zulke treurige gevolgen opleveren, zulk een bedroevend einde hebben? Neen, dat kunnen, dat mogen wij niet gelooven. Neen, de regering zal toegeven, zij zal de Staten-Generaal bij magte stellen om het krediet van den staat te behouden, het geluk van het Nederlandsche volk te bevestigen. Alle verantwoordelijkheid hebben wij van ons afgeworpen. De grenzen van ons vermogen zijn ons voorgeschreven. Die mogen wij niet te buitengaan; het verledene willen wij vergeten en met den mantel der liefde bedekken. Wij willen medewerken om het gedane kwaad te herstellen. Maar indien, hetgeen God verhoede, eene botsing plaats vond, dan zou ik met een bloedend hart, maar met een gerust geweten, de gevolgen afwachten dezer vervulling van mijnen moeijelijken pligt. Ik zal eindigen met deze treffende woorden van eenen grooten staatsman, die de regeerders zich niet genoeg voor oogen kunnen stellen: *Dans les grandes révolutions, les peuples seuls ne périssent pas!*

»Ik stem tegen de begrootingswet en verklare mij bereid der regering eene krediet-wet toe te staan."

De heer *Luzac* zal almede tegen het budget stemmen, zijn geweten is volkomen gerust, op dit plegtige uur naar pligt en eed te hebben gehandeld. Hij dringt bijzonder aan de spoedige herziening der grondwet. Daardoor zal alles op hechte steunsels gebouwd worden.

De edele heer dringt insgelijks aan op eene [illegible] herziening der grondwet, en gelooft, dat het voorgevallene op vrijdag jl., er de noodzakelijkheid allezins van aantoont. Hij merkt daarbij aan, dat [illegible] 1831 de toezegging tot die herziening is gedaan, doch dat deze ook nu nog op den achtergrond schijnt geplaatst te zijn. Hij verklaart, dat in 1831 wel degelijk de bedoeling was, ter gelegenheid dier herziening, onze geheele staatsinrigting te wijzigen, en op zuiniger voet tot stand te brengen, hetgeen alzoo een geheel ander doel is, dan sommigen tegenwoordig aan die belofte

vel willen toegeschreven hebben. Z. Exc. de minister van financiën heeft eene ongelukkige spreuk te passe gebragt. Hij heeft herinnerd aan den tijd, toen de regel: *geen herstel van grieven, geen geld*, aan de orde van den dag was. Tegen dien regel stelt de vertegenwoordiger een' anderen over, en zegt: *een man een man, een woord een woord*. Hij bejammert het, dat de begrooting niet bij afzonderlijke hoofdstukken wordt behandeld, vindt vele uitgaven niet op de begrooting, en beschouwt dezelve mitsdien als onvolledig en als niet voldoende aan de voorschriften der grondwet. Hij doet voorts zien, dat de regering in eenige opzigten gedane beloften niet heeft vervuld. Twaalf jaren lang heeft hij reeds wenschen geuit tot vermindering der begrooting. Nooit zijn zijne wenschen op eene krachtdadige wijze verhoord. Nooit is er eenige aanmerkelijke verbetering in de uitgaven gebragt. Alles kwam neder op de vraag: wie de meeste volharding betoonen zou: de regering in het onveranderd laten der begrooting, de Kamer om die te misprijzen.

Hij verlangt eene betere regeling der algemeene rekenkamer, opdat dezelve beter aan het doel harer instelling beantwoorde, en een waarborg oplevere voor het goed beheer der financën van den staat. Bij het doorloopen der verschillende hoofdstukken van de begrooting en het aanwijzen waarin dezelve voor vermindering vatbaar zou wezen, zegt de spreker, dat de Staten-Generaal daarbij ook op zich zelven moeten denken. Hij ziet niet in, waarom de diplomatie op zoo hoogen voet moet worden ingerigt, en hoopt, dat er geene suppletoire begrooting zal worden voorgedragen voor de kosten der representatie van Nederland bij het aanstaande huwelijk van H. M. de koningin van Engeland. Hij tracht de noodzakelijkheid te doen zien, dat alle uitgaven worden verminderd in plaats van vermeerderd. Onze ongelukkige financiële positie laat ons niet toe, om eenige andere, dan dringend gevorderd wordende uitgaven te doen. Wij hebben, zegt de spreker, geene ruime kas. Wij moeten 15 millioen op het grootboek plaatsen, om de gewone uitgaven van een jaar te dekken. Hij dringt aan op de openbaarmaking van al de pensioen-staten. Het hoofdstuk van oorlog is te hoog. Wij moeten onze welvaart zoeken, niet in den oorlog, maar in de commercie, den landbouw en het fabriekwezen. Ten slotte verklaart hij, dat zoowel het niet vervullen van plegtig gegevene beloften, als de inhoud der begrooting zelve, en zelfs de omstandigheden waarin dezelve wordt behandeld, even zoo vele overwegende redenen voor hem zijn, om er zijne goedkeuring niet aan te hechten. Zijn geweten is volkomen gerust van naar pligt en eed te hebben gehandeld.

De heer *de Jonge van Campens Nieuwland* acht zich verpligt twee aanmerkingen in het midden te brengen tot regtvaardiging zijner stem. Welligt ware die stem anders uitgevallen, indien de leeningswet ware aangenomen en er alzoo een verband was blijven bestaan tusschen de begrootingswet van uitgaven en de voordragt, houdende middelen om dezelve te bestrijden. Nu is echter de begrooting afgescheiden van Indië.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft met weinige woorden de weinige aanmerkingen, die tegen het hoofdstuk van zijn departement waren gemaakt, beantwoord, en heeft met leedwezen uit de discussiën van heden vernomen, dat vele leden nog niet voldaan waren over de breedvoerige ophelderingen, welke hij, ten aanzien van zijn ministerie, gegeven had. Als militair sprak hij ook van het tiende hoofdstuk, het departement van oorlog, hetwelk slechts *voor dit jaar* zoo hoog was voorgedragen. Na eenen zoo langdurigen oorlog is het onmogelijk, alles in eens op den voet van vrede terug te brengen.

Z. Exc. de minister van financiën heeft zich pogen te verdedigen, dat hij vrijdag jl. in zijne rede zou beoogd hebben, aan vele leden der Kamer eenig verwijt te doen. Z. Exc. had alleen doen opmerken, dat de Belgische beginselen bij het getrouwe Nederlandsche volk en deszelfs vertegenwoordigers altijd afkeuring hadden gevonden en dat hij wenschte, dat hen altijd die edele gevoelens zouden mogen bezielen. Wat de begrootingswet betreft: met welk goed gevolg zal hij spreken, nadat niet één lid der kamer als verdediger derzelve is opgetreden, of verklaard heeft ze, voor één jaar, te willen aannemen. Pligt gebiedt hem echter te doen zien, dat de bezwaren, welke men tegen de ontwerpen in het midden gebragt heeft, ongegrond zijn. Wat al dadelijk aangaat de aanmerking, dat de begrooting van uitgaven voor ons land te hoog is opgevoerd, herinnert hij, dat de regering de begrootingswet niet anders wil beschouwen, dan als eene kredietwet, als eene begrooting tot een exceptioneel jaar behoorende. Door derzelver aanneming gaat de Kamer geene verbindtenis voor het vervolg aan. Alle volgende budgets zullen geregtvaardigd worden door hunne eigene verdiensten. Nooit zal men zich op het tegenwoordige beroepen als op eene zaak, die in kracht van gewijsde is gegaan. Nopens het hoog bedrag van de begrooting valt aan te merken, dat zij alle gewone en buitengewone uitgaven voor 1840 bevat; dat het buitengewoon, wel is waar, na den met België gesloten vrede, moet wegvallen, maar dat dit niet op eenmaal kan geschieden; en dat uit eene herziening der grondwet eene zuiniger inrigting van het staatshuishouden kan voortvloeijen, maar dat dit vreemd is aan het tegenwoordige wetsontwerp en het huidige oogenblik. Bovendien voert Z. Exc. aan, dat men wel moet doen opmerken, dat er bij de grondwet aan de regering regten verleend zijn, waaruit ook verpligtingen voor de natie voortvloeijen, en welke behoeften voor het land doen ontstaan. Zoo wordt aan het hoofd van den staat het regt verleend, om oorlog te maken of vrede te sluiten; zoo wordt hem de regeling der buitenlandsche betrekkingen opgedragen, met den daaraan verbonden pligt om de eer en onafhankelijkheid des lands naar buiten te handhaven. Zoo wordt hem het opperbeleid over de geldmiddelen van den staat gegeven, waaruit de verpligting ontspruit tot handhaving van het nationale krediet. Op de regering rust de verpligting aan de Staten-Generaal zoodanige cijfers aan te bieden, als zij vermeent noodig te hebben om de op haar liggende verpligtingen te voldoen. Het is dus geen vasthouden aan eene eens opgevatte meening, welke haar die cijfers doen behouden; het is de innige overtuiging, dat dezelve gevorderd worden om de behoeften te dekken. Zij gevoelt de noodzakelijkheid, om de uitgaven te verminderen. Maar zij wenscht daarbij met beradenheid te werk te gaan en wel te overwegen, of door de vermindering, welke zij zou invoeren, geene groote nadeelen zullen worden te weeg gebragt. Zij heeft getoond, dat zij opregtelijk den wensch tot vermindering deelt. Het is daaraan toe te schrijven, dat zij voorgesteld heeft, voorloopig eene som van twee millioen guldens van deze begrooting af te trekken en buiten beschikking te stellen.

Men heeft nu wel verlangd, dat deze vermindering op de verschillende hoofdstukken zou worden aangewezen, doch dit werd door de kortheid van den tijd onmogelijk gemaakt. Men heeft zich voor het oogenblik tot eene globale opgave moeten bepalen. In den loop des volgenden jaars zal men beslissen, op welke hoofdstukken deze vermindering zal zijn in te voeren. In deze aftrekking ligt alle gerustheid voor de Kamer en de Natie. Nopens de uitlegging, welke aan art. 60 der grondwet moet worden gegeven, zal Z. Exc niet uitweiden. Alleen moet de minister doen opmerken, dat het in 1826 dienaangaande door de regering gegeven antwoord niets beslist heeft omtrent het eigenlijk opperbestuur van de Indiën

Z. Exc. kan niet toestemmen, dat de begrooting onvolledig is. Alleen zijn daarvan afgelaten zoodanige uitgaven, die door eigene middelen worden gedekt, en waarvan het overschot dan zelfs nog onder de middelen voorkomt. Daarin is, naar zijne meening, niets onwettigs gelegen.

Wat aangaat de in 1836 gegevene belofte, dat de *f* 5,600,000, uit de Indiën, die tot voorziening in de rentebetaling van de 5 pCts. tweede grootboek moeten strekken, op de begrooting in ontvang en uitgave zouden voorkomen, dacht Z. Exc., dat dit onderwerp, zoo dikwijls ter sprake gebragt, uitgeput zou zijn. Z. Exc. verklaart, dat de Kamer jaren lang daarmede genoegen genomen had; dat Z Exc. reeds vroeger heeft aangetoond, dat de schuld in de Indiën is ingeschreven, en dat Z. Exc. reeds vroeger heeft doen opmerken, dat het tegen den aard der zaak zou strijden, te dezen op eene andere wijze te werk te gaan. Nopens de gemaakte aanmerking door den heer *Schimmelpenninck*, dat er van de in het vorige jaar verleende kredieten voor de departementen voor marine en oorlog nog een overschot zou bestaan, doet Z. Exc. opmerken, dat het traktaat met België wel in april dezes jaars is gesloten, maar dat hetzelve eerst in junij jl. is bekrachtigd; dat het lang twijfelachtig is geweest, of België hetzelve zou bekrachtigen; dat, zoo lang dit geene plaats gehad heeft, wij de buitengewone krachts-inspanning hebben moeten volhouden; dat men daardoor verpligt geweest is, in het begin dezes jaars, aanzienlijke kosten te maken, hooger dan waarop men gerekend had; dat eindelijk het traktaat gratificeerd en vervolgens onze legermagt aanzienlijk verminderd werd; doch dat, in plaats van eene beschikking over een overschot te erlangen, men zich verheugd betoonen mag, dat er geene voorziening in daardoor mogelijk veroorzaakte te-korten is behoeven aangevraagd te worden. Betrekkelijk de pensioenen enz., geeft Z. Exc. te kennen, dat dezelve zoo aanzienlijk verhoogd zijn, doordien velen, die in den staat van oorlog hebben moeten worden gebruikt, regt op pensioen verkregen hadden. Al ware ook hun regt niet volkomen bewezen geweest, dan zou het nog eene ondankbare belooning voor de verdedigers van het vaderland geweest zijn, indien men hen onverhoord had laten gaan. Ook Z. Exc. betreurt den stap, door eenen zijner ambtgenooten gedaan; en de omstandigheden, waarvan dezelve vergezeld gaan. Welligt, zegt Z. Exc., ligt het nog in het vermogen der Kamer, om het verlies voor te komen, dat koning en vaderland daardoor zouden lijden en hetwelk aan onze Oostindische bezittingen eenen zoo gevoeligen schok zou geven. Waarom ik na de verwerping der zoogenaamde leeningswet nog als verdediger der begrootingswetten optreedt, zegt Z. Exc., dit is eene vraag, welke in verband staat met een punt, dat niet tot ons staatsregt behoort. »Moge ik geslaagd zijn," aldus besluit Z. Exc., »u van het ongunstige oordeel en de vooringenomenheid, waarmede deze voordragten behandeld worden, te hebben afgebragt. Moge daardoor die toenadering tusschen de regering en de vertegenwoordigers van het volk bevorderd worden, welke altijd wenschelijk is, die vooral gevorderd wordt in de omstandigheden, waarin wij ons bevinden. Bedenkt, dat het traktaat met België wel gesloten, maar nog niet uitgevoerd is; dat wanneer men zien zal, dat de overeenstemming tusschen de staatsmagten verbroken is en het vertrouwen hier niet meer bestaat, die uitvoering niet zal worden bevorderd. Werpt een blik op de geschiedenis Ziet tot welke verkeerde uitkomsten, eene overhaaste zucht tot bezuiniging geleid heeft. Bedenkt hoe er in de 17[de] eeuw, na den vrede van Munster, eene groote drift bestond, om in 's lands verdediging groote bezuinigingen in te voeren. Bedenkt er de gevolgen van!"

De heer *van Asch van Wijck* geeft zijn leedwezen te kennen uit 's ministers rede geene geruststelling te hebben bekomen omtrent het nader in overweging nemen der leeningswet. Ook hij beschouwt de begrootingswetten als in onmiddellijk verband staande met de afgestemde leeningswet. Hij vestigt eenen treurigen blik op den staat van spanning, die thans in ons rijk heerscht. Hij wenscht vurig, dat dezelve spoedig moge ophouden Zij kan een nadeeligen invloed op de groote belangen des lands uitoefenen. De dierbaarste aangelegenheden kunnen daardoor op het spel gezet worden. Niet gemakkelijk valt het hem in deze oogenblikken, het budget af te stemmen. »Maar naar het schijnt waagt de regering den val van het budget eerder, dan aan ons verlangen, nopens de leeningswet, te gemoet te komen. Men voert zelfs zonderlinge stellingen tot verdediging der begrooting aan, waardoor het onmogelijk wordt, zich te verstaan."

Z. Exc. de minister van financiën verklaart, dat het heden morgen gedane voorstel slechts een voorloopige maatregel was, welke mogelijk door andere stond gevolgd te worden.

De beraadslagingen worden gesloten verklaard. Het ontwerp, behelzende de staatsuitgaven voor den jare 1840, in omvraag gebragt zijnde, wordt verworpen met vijftig stemmen tegen ééne, die van Z. Exc. den minister van financiën. Dienvolgens zal Z. M. eerbiedig worden verzocht, ook dit wetsontwerp in nadere overweging te nemen.

Z. Exc. de minister van financiën verklaart door den koning gemagtigd te zijn, om te verklaren, dat na de verwerping de begrootingswet van uitgaven, die der middelen, alsmede het heden voorgedragene wets-ontwerp wordt ingetrokken.

De vergadering wordt gescheiden. Zij zal morgen ten elf ure weder eene vergadering houden.

Zitting van 24 december.

— Heden is beraadslaagd over het ontwerp, betreffende den duur der verantwoordelijkheid van de bewaarders der hypotheken, enz.

De heeren *Dijckmeester*, *Luyben*, *Cats*, *Bruce*, *van der Gronden* en *Tromp* hebben zich tegen het ontwerp verklaard en het beginsel, bestreden, waarop hetzelve berustte. Men beschouwde de voordragt in strijd met de goede regtsbeginselen en vreesde, dat het ontwerp ten nadeele van het algemeen strekken zou. Men meende, dat de schade en het nadeel gedragen moesten worden door hen, die er de oorzaak van zijn.

De heeren *van Rappard*, *Frets* en *de Jonge* hebben zich voor het ontwerp verklaard, hetwelk grootendeels verbeterd was, doordien de regering toegegeven had aan het door de Kamer te kennen gegeven verlangen, om den duur van de verantwoordelijkheid der hypotheek-bewaarders, in plaats van op *vijf* jaren, zoo als vroeger voorgesteld was, op *tien* jaren te bepalen.

De heer *de Jonge* heeft slechts ééne aanmerking te maken. Men heeft de voordragt bestreden, omdat, volgens algemeene regtsbeginselen, ieder verantwoordelijk is voor de nadeelen, welke anderen door zijne daden of nalatigheid mogten lijden. Maar dit neemt niet weg, dat de duur der verantwoordelijkheid bepaald kan worden. Anders zou ook het beginsel van de verantwoordelijkheid, gedurende de 30 jaren, evenzeer ophouden. De spreker doet nog opmerken, dat de aard der administratie, de moeijelijkheden, die de ambtenaren in de uitoefening van hun beroep ondervinden, veroorzaken, dat zij telkens met de meeste zorg moeten te werk gegaan, en voor het geringste abuis duizende guldens schade kunnen lijden. Wil men voor die gewigtige betrekking personen van kunde en ervaring hebben, dan gelooft de redenaar, dat de verantwoordelijkheid dezer ambtenaren hare grenzen moet hebben.

Z. Exc. de minister van justitie verdedigt het ontwerp. Z. Exc. toont aan, dat het Nederlandsch burgerlijk wetboek nergens spreekt nopens het bij dit ontwerp behandelde punt. Het verwondert Z. Exc., dat eene eenvoudige wet tot zulke groote beschouwingen aanleiding heeft kunnen geven.

Z. Exc. de minister van financiën heeft het ontwerp toegelicht, en betoogd, dat hetzelve noch tegen de goede regtsbeginselen, noch tegen eene goede staathuishoudkunde aandruischt.

Niet alleen het belang der hypotheekbewaarders, maar dat van het algemeen, vordert de aanneming van het wetsontwerp. In den borgtogt der hypotheekbewaarders heeft men genoegzamen waarborg.

De beraadslagingen gesloten verklaard, en ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met eene meerderheid van 33 tegen 16 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd, de heeren: *Boddaert*, *Wijnaends*, *Frets*, *van Hemert*, *Star Busman*, *Schimmelpennick*, *Hinlopen*, *van de Poll*, *van Rappard*, *Druijvesteijn*, *Gouverneur*, *Repelaer*, *Romme*, *Backer*, *van Akerlaken*, *van Dam van Isselt*, *Corver Hooft*, *van Tuijl van Heeze*, *van Hoorn van Burgh*, *van den Mortel*, *van Asch van Wijck*, *Snouck Hurgronje*, *Kniphorst*, *Roëll*, *Clifford*, *Beelaerts*, *Weerts*, *van Alphen*, *van Sijtzama*, *de Jonge*, *d'Escury van Heijnenbord*, *van Nagell* en *van Swinderen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Luijben*, *Bruce*, *van der Gronden*, *Tromp*, *Dijckmeester*, *Verweij-Mejan*, *Brongers*, *Rengers*, *Cats*, *Sandberg*, *Vijfhuis*, *Warin*, *Binkes*, *Gockinga*, *Luzac* en *van Meeuwen*.

Het ontwerp aangenomen zijnde, zal aan de Eerste Kamer worden verzonden.

— Nadat de vergadering eenigen tijd geschorst was geweest, heeft de voorzitter aangekondigd, dat er was ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, om tijdelijk te voorzien in de dienst voor 1840. Dat ontwerp luidt aldus:

» WIJ WILLEM, enz.

Alzoo wij in overweging hebben genomen de noodzakelijkheid, om te zorgen dat, tot tijd en wijle de begrooting der uitgaven van het rijk, en de middelen ter bestrijding van dien, voor den jare 1840 zullen zijn vastgesteld, 's rijks dienst aan geen stilstand worde blootgesteld;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De verordeningen, bij de wetten van 21 december 1838 (*Staatsblad* n°. 47 en 48) daargesteld, zullen, met uitzondering der uitkeering van ƒ 1,200,000, volgens de laatstgemelde wet door de Overzeesche bezittingen bij te dragen, bij voortduring van kracht blijven, gedurende den tijd van acht maanden na den laatsten december 1839; of gedurende zoodanigen korteren tijd als dezelve vroeger door andere wettelijke bepalingen mogten zijn vervangen.

Art. 2. Tot het vinden der uitgaven, zoo die uit de bij laatstgemelde wet toegestane middelen niet kunnen worden gedekt, als die boven de begrooting voor 1839 verder noodzakelijk zijn, wordt, ten behoeve van de schatkist, een crediet geopend van vijftien millioen kapitaal werkelijke schuld, rentende vijf ten honderd, in te schrijven in het tweede grootboek der nationale schuld, waarvan echter voorloopig slechts twee derden beschikbaar worden gesteld, en zal het gebruik van dat beschikbaar gestelde gedeelte nader bij de wet worden geregulariseerd.

Art. 3. De tegenwoordige wet zal verbindende zijn met het eindigen van den 31 december 1839.

Lasten en bevelen enz."

Deze stukken zullen worden gedrukt, rondgedeeld en verzonden aan de afdeelingen voor de maand october. De voorzitter geeft kennis, dat er maatregelen genomen zijn, opdat de afdeelingen zich reeds dadelijk met deze zaak zullen kunnen bezig houden. De vergadering wordt dienvolgens gescheiden, en de leden begeven zich naar de sectie-zalen.

's Gravenhage, 25 *dec.* Gisteren avond en heden tot den namiddag ten 5 ure zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest over het ontwerp der krediet-wet, hetwelk gisteren aan de Kamer is aangeboden. De afdeelingen hebben dit ontwerp met de meeste naauwgezetheid en bezadigdheid onderzocht, doch tot derzelver groot leedwezen bevonden, dat hetzelve, zoo als het is liggende, geheel onaannemelijk is. Men heeft, naar men verzekert, hoofdzakelijk aangevoerd, dat men niet begrijpt, hoe de regering vermeenen kan, dat dit ontwerp de goedkeuring der Kamer zou kunnen erlangen, daar hetzelve wederom op hetzelfde voorstel nederkwam, hetwelk de Kamer met algemeene stemmen had afgewezen, ja het nog van bezwarender aard was.

Immers de voordragt der staatsbegrooting voor 1840, welke verworpen is, bedroeg . . . . ƒ 56,378,600
waarvan de regering buiten beschikking gesteld had . . . » 2,000,000

zoodat er overbleef . . . . ƒ 54,378,600

Alsnu stelde men voor, voor acht maanden te erlangen de begrooting van 1839, die bedragen heeft . . . . ƒ 45,599,528.17
en voor het buitengewoon toe te staan . . . . » 15,000,000.00

Te zamen ƒ 60,599,528.17

Zoodat men *zes millioenen* meerder zou erlangen dan eene begrooting, die, om derzelver hoog bedrag, met algemeene stemmen, door de Kamer was verworpen.

Al wilde men nu bij het bedrag der begrooting van 1839, ad. ƒ 45,599,528.17
nog het tekort van het syndicaat voegen, ten beloope van » 4,000,000.00

ƒ 49,599,528.17

dan nog moest de krediet-wet slechts bedragen . . . .

Eene andere hoofdaanmerking was het, dat de ƒ 1,200,000 als uitkeering uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen, voorkomende onder de middelen der begrooting voor den jare 1839, daarvan expresselijk was afgelaten, waardoor, als het ware, alle overweging of beschikking over de geldmiddelen der overzeesche bezittingen op eenmaal aan de Staten-Generaal zou worden onttrokken.

Eindelijk heeft men geen reden gezien, waarom deze krediet-wet voor acht maanden moest worden tot stand gebragt, en niet, zoo als bij vroegere gelegenheden het geval is geweest, slechts voor zes maanden.

Men heeft echter in de afdeelingen verschillende voorstellen gedaan nopens de grondslagen, welke bij eene vast te stellen krediet-wet moesten worden aangenomen. Dezelve bestaan hoofdzakelijk hierin, dat men de krediet-wet wenschte tot stand gebragt te zien voor zes maanden; dat men verlangde, dat dezelve eenvoudig zou inhouden eene verlenging der begrooting van 1839, ten bedrage van ruim 45½ millioen, en dat men voorts in den aanvang des jaars 1840 zou beraadslagen over het verleenen van zoodanige verdere buitengewone behoeften als de regering zou vermeenen voor de zes eerste maanden van 1840 noodig te hebben, en tevens over de middelen om daarin te voorzien; terwijl men voorts de toezegging verlangde dat, gedurende de zes maanden, waarover de krediet-wet zou loopen, de grondwet zou worden herzien, publiciteit der financiën als een der grondslagen daarin opgenomen, het syndicaat opgeheven en de rekenkamer beter geregeld zou worden.

Deze gewigtige bedenkingen zijn onmiddellijk aan de regering medegedeeld. Waarschijnlijk zal zij tusschen heden en morgen daarop hare antwoorden geven. Morgen vergadert de centrale afdeeling der Tweede Kamer. Als de centrale afdeeling in staat mogt zijn aanstaanden vrijdag haar verslag uit te brengen, dan zullen zaturdag de beraadslagingen over de krediet-wet kunnen worden gehouden.

Het is intusschen te wenschen, dat de regering, hetzij eene nieuwe redactie der krediet-wet, meer in den geest der Kamer, voordrage, hetzij het voorstel, in de afdeeligen gedaan, aanneme, om alle verdere botsingen en moeijelijkheden te voorkomen, en de tegenwoordige verwikkeling tot een goed einde te leiden. Dit mag men ten minste als zeker stellen, dat het ontwerp der krediet-wet, zoo als hetzelve is liggende, moeijelijk de goedkeuring der Kamer zal erlangen.

's Gravenhage, 26 *dec.* Dezer dagen zijn door Z. M. drie besluiten genomen, als 1°. een, houdende goedkeuring van een voorloopig reglement, ter uitvoering van art. 9 van het traktaat, den 19den april jl. gesloten te Londen, met betrekking tot het daarbij vermelde gemeenschappelijk toezigt over de betonning en bebakening, mitsgaders over de dienst van het loodswezen op de Schelde: 2°. een, houdende goedkeuring van een voorloopig reglement, ter uitvoering van het traktaat, den 19den april jl. te Londen gesloten, met betrekking tot het loodswezen op de Schelde; en 3°. een, houdende goedkeuring van een voorloopig reglement, ter uitvoering van art. 9, § 3, van het traktaat, den 19den april jl. te Londen gesloten, met betrekking tot het regt van scheepvaart op de Schelde en derzelver monden.

Mildelburg, 23 *dec.* Tot Belgisch consul te Vlissingen is benoemd de heer *J. B. de Groof.*

Zwolle, 23 *dec.* Men verneemt, dat het locaal van den schouwburg, in het gebouw *Odéon* alhier, op maandag 30 december, door den heer *Alexandre* met zijn gezelschap Fransche tooneellisten, zal worden ingewijd. Zoo wel het expresselijk daartoe vervaardigde stuk, als het belangrijk personeel van dit met roem bekende gezelschap, doen het publiek zich eenen aangenamen avond beloven.

Batavia, 7 *sept.* Van Soerakarta wordt gemeld dat in den nacht tusschen 25 en 26 augustus binnen den ringmuur van den Kraton een hevige brand is ontstaan, waardoor ruim 430 huizen en nog verscheidene andere gebouwen zijn vernield, alsook eene zieke vrouw in de vlammen den dood heeft gevonden.

BEURSBERIGT.

Effekten Societeit van 25 december.

Holland. Integralen 2½ pCt. 51$\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Kansbiljetten 23½; Oostindische leening 5 pCt. 95; Handelmaatschappij 165.

Spanje. Ardoins 23$\frac{1}{16}$; dito Coupons 17, 17¼.

Ter effekten-societeit was de handel heden onbeduidend, doch over het algemeen was de stemming voor binnenlandsche fondsen iets gunstiger.

Ardoins omstreeks ½ pCt. hooger dan gisteren.

Effekten-Societeit van 26 december.

Holland. Integralen 2½ pCt. 50$\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 51, $\frac{1}{16}$, 51; dito 5 pCt. 96¼; Kansbiljetten 23$\frac{7}{16}$; Handelmaatschappij 164$\frac{3}{4}$, 165.

Spanje. Ardoins 22$\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 23.

De markt in Hollandsche fondsen had aanvankelijk het aanzien van zich verder in prijs te zullen verminderen, en Integralen waren à $50\frac{3}{4}$ aangeboden. Eenige tot dien koers bewerkstelligde inkoopen bragten den koers weder tot 51 en op deze hoogte bleef de markt zeer vast, hoewel bij trage affaire.

Correspondentie.

Onder dagteekening: *Amsterdam*, *25 december 1839*, ontvangen wij eenen brief betrekkelijk van den heer V. D. P. Die brief is voorzien van eene handteekening, welke ons valsch voorkomt. — Men weet dat wij meermalen eene handteekening vorderden, tot waarborg van de echtheid der opgegevene daadzaken. Hoe weinig schroom de *Arnhemsche Courant* ook heeft om de waarheid te vermelden en het regt te handhaven, — zij begeert zekerheid voor zich dat hetgeen zij vermeldt en haafdhaaft werkelijk waarheid en regt is; zij kan daarvoor geen beteren waarborg verlangen dan eene handteekening welke zij, bij bevonden valschheid, publiek zou kunnen maken. Eene courant nu door eene *valsche handteekening* te willen bedriegen, zou eene laagheid zijn, die, in het belang der geheele drukpers, duchtig behoort te worden gekeerd.

Indien dus de schrijver van den brief, dien wij bedoelen, ons niet binnen acht dagen eene volledige en waarachtige opgave doet van naam, voornaam, betrekking en woning (als wanneer wij *voor dit maal* het bedrog zouden vergeven) zullen wij den brief opzenden aan de policie te Amsterdam; ten einde er informatiën kunnen worden genomen naar den schrijver, en hij, zoo door de publieke verachting als de gestrengheid der wet, kunne worden gestraft.

Onze mede-dagbladen zullen het misschien niet ondoelmatig achten deze regelen over te nemen; zij zouden ook hun van dienst kunnen zijn.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 Dec. 3 El 6 Palm 0 Duim; gewassen 35 Duim; gevallen 0 D.
Den 27 Dec. 3 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 15 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.